

ISU

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

**XV INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
«Innovative Development:
Synthesis of Scientific Approaches
in Various Fields of Research»**

**March 20-22, 2024
Tallinn, Estonia**

ISBN 978-617-8427-07-8

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

**XV INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**
«Innovative Development:
Synthesis of Scientific Approaches
in Various Fields of Research»

Collection of abstracts

March 20-22, 2024
Tallinn, Estonia

UDC 01.1

XV International scientific and practical conference «Innovative Development: Synthesis of Scientific Approaches in Various Fields of Research» (March 20-22, 2024) Tallinn, Estonia. International Scientific Unity, 2024. 173 p.

ISBN 978-617-8427-07-8

The collection of abstracts presents the materials of the participants of the International scientific and practical conference «Innovative Development: Synthesis of Scientific Approaches in Various Fields of Research».

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 978-617-8427-07-8

© Authors of theses, 2024
© International Scientific Unity, 2024
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENTS

SECTION: ACCOUNTING AND TAXATION

- Shygun M.M., Muhomor G.V.**
DISCLOSURE OF INFORMATION ABOUT RECEIVABLES IN THE
NON-FINANCIAL REPORTING OF ENTERPRISES..... 9
- Аніщенко Г.Ю., Іванова Н.А.**
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПІДЗВІТНОСТІ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ
ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛІ..... 12
- Крочак О.І.**
ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКІВСЬКИХ
УСТАНОВАХ 16
- Polishchuk O.**
DIGITALIZATION IN ENTERPRISE MANAGEMENT..... 19

SECTION: AGRICULTURAL SCIENCES

- Бахмат М., Загнітко В.**
ЕНЕРГІЯ ПРОРОСТАННЯ ТА ЛАБОРАТОРНА СХОЖІСТЬ
НАСІННЯ ГОРОХУ ПОСІВНОГО..... 22

SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

- Novakovska I., Novakovsky D.**
URBAN PLANNING CHALLENGES AND INSTITUTIONAL
SOLUTIONS: EXPERIENCES OF HISTORICAL SETTLEMENTS..... 24
- Моркляник О.І., Кушнір Д.Б.**
АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОСТОРОВОЇ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ АЕРОПОРТУ
У МІСТІ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ..... 28

SECTION: BIOLOGY AND MICROBIOLOGY

- Яловенко О., Шинкар В.**
ІСНУЮЧІ ДОСЯГНЕННЯ ТА МАЙБУТНІ ПЕРСПЕКТИВИ В
БІОТЕХНОЛОГІЇ АНТИЕЙДЖИНГУ..... 31
- Бовтун В., Торішня А., Вербицька Н., Калачнюк Л.**
ВПЛИВ ЕСТРОГЕНУ НА ПАМ'ЯТЬ ТА ПСИХІЧНІ ПОРУШЕННЯ... 33

be comparable with past periods, contain both financial and non-financial information, including features of the operation of the enterprise and its business model, market, chosen strategy and accounting policy. In addition, the report should include forward-looking expectations regarding the amount of receivables and their dynamics, plans and goals for its management. High-quality coverage of information about receivables in integrated reporting is an important tool for the company's communication with key groups of stakeholders.

References

1. Directive of the European Parliament and the Council No. 2014/95/EU dated 22.10.2014. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32014L0095>
2. Agaverdiyeva H.F. Social responsibility of non-state pension funds in the context of reforming the pension system: autoref. thesis ... candidate economy Sciences: specialist 08.00.07 / H.F. Agaverdieva. Kh.: HNEU named after S. Kuznetsa, 2015. 20 p. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/18530/1/2017>
3. Pavelko O.V. Integrated enterprise reporting as a source of key information for stakeholders // Series "Economic Sciences". Rivne Issue 1(93). 2021. P.138-145
4. International <IR>Framework // The International Integrated Reporting Council. January 2021. URL: <https://www.integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/>
5. On the approval of Methodological recommendations for drawing up a management report, order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.12.2018 No. 982 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text>

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПІДЗВІТНОСТІ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛІ

Аніщенко Галина Юріївна,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманський національний університет садівництва
anishchenkohalina@gmail.com

Іванова Наталія Анатоліївна
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманський національний університет садівництва
nn_ji@ukr.net

Результатом бухгалтерського обліку є формування та подання звітної інформації для зовнішніх і внутрішніх користувачів про підсумки діяльності підприємства, на основі якої приймаються важливі рішення як на мікро-, так і макрорівнях. Коректність рішень залежить від достовірності даних фінансової звітності. На сьогодні канали підпорядкування самостійних господарюючих

одиниць за зовнішнім вектором взаємодії з фіскальними органами, банківськими установами, національним органом статистики, іншими структурами чітко визначені. Обсяги економічних даних та інформаційних потоків врегульовані законодавчо, а тому вони є передбачуваними. На противагу, внутрішня організаційно-економічна взаємодія у внутрішній структурі бізнес-суб'єктів залежить від головних менеджерів та визначається їх інформаційними потребами. В обох випадках вибудовуються усталені вертикалі підпорядкування, які породжують «підзвітність», як важливу складову прозорого управління, обліку, звітності та контролю.

Відповідно до проаналізованих каналів зв'язку суб'єктів діяльності, які є чинними нині, підзвітність проявляється лише у зовнішніх взаємозв'язках при реалізації заходів державного управління. Ці питання більше дотичні до регламентації діяльності органів влади відносно підпорядкованих їм бюджетних установ. Питання підзвітності актуалізувались у світлі децентралізації влади в державі. Дослідження проблем підзвітності та підконтрольності висвітлені у працях Є.В. Мінакової [1], О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна [2]. Погоджуємось із думкою експерта Вілла Кентона [3], який вказує на розширення концепції підзвітності не лише на всі галузі, сектори, а й компанії та професії. Саме у бізнес-середовищі підзвітність проявляється найбільше, оскільки кожен суб'єкт діяльності має нести відповідальність та реагувати на екологічні, соціальні та громадські проблеми. Ті, суб'єкти господарської діяльності України, які зобов'язані використовувати МСФЗ для складання та подання звітності, є «фідучіарними» та підзвітними громадськості [2, С. 83].

Одним із ключових компонентів забезпечення результативної системи контролю є делегування повноважень, чіткі та прозорі лінії відповідальності та підзвітності. Підзвітність – це процес, за допомогою якого керівництво та працівники установи, несуть відповідальність за свої рішення та дії, включаючи використання державних ресурсів та усі інші аспекти діяльності [3, С. 12]. Формування зовнішніх даних розпочинається із налагодження внутрішньої взаємодії. У цьому сенсі розглядати проблему підзвітності лише у зовнішній взаємодії або лише у бюджетній сфері є неповним, а тому створення ефективної системи обліку, звітності та контролю потребує комплексного підходу.

Оскільки мета комерційних суб'єктів діяльності все ж таки залишається незмінною щодо максимізації економічної вигоди та конвертації її у прибутку, то для розуміння як ведуться справи потрібно мати уявлення про місію компанії як підставу для її існування, візію як генеральний вектор розвитку та цінності як принципи, на яких базуються усі господарські процеси. Маючи такі чіткі та зрозумілі рамки, можна встановити межі підзвітності у бізнес-середовищі. Саме через звітність юридичної особи можна реально оцінити її успіх або програш та відповідність соціально значущим очікуванням. Проте варто зазначити, що фінансова звітність юридичних осіб обмежується лише показниками оцінки фінансового стану, капіталу, фінансових потоків. Реальні інформаційні потреби потенційних стейкхолдерів відповідно до концепції

підзвітності значно ширші. Очевидною є потреба трансформація звітності, яка неминуче відбудеться при розбудові інформаційного суспільства. Для цього має бути готова і внутрішня система звітності, яка має стати основних фактором забезпечення підзвітності.

Нині неухильне дотримання норм чинного законодавства можливе завдяки підконтрольності суб'єктів діяльності. Поряд з цим при трансформації суспільства та, як наслідок, економічних відносин підзвітність має стати головним принципом ведення обліку та звітності. Враховуючи вектори взаємодії у системі бухгалтерського обліку і контролю, підзвітність у бізнес-середовищі має чіткі прояви (табл. 1).

Таблиця 1. Напрями прояву підзвітності за векторами взаємодії у сфері бухгалтерському обліку та контролю

Зовнішнє середовище (моніторинг в бізнесі та у суспільстві)	Внутрішнє середовище (моніторинг діяльності в установі)
<p>Оприлюднення та розкриття звітної інформації</p> <p>Подання форм статистичних спостережень</p> <p>Підтвердження достовірності фінансової звітності аудиторським висновком</p> <p>Дотримання господарських договорів з бізнес-партнерами</p> <p>Налагодження відносин із органами місцевого самоврядування</p> <p>Соціальна відповідальність перед громадськістю</p>	<p>Облікова політика</p> <p>Система внутрішньої звітності</p> <p>Закріплення трудової відповідальності</p> <p>Виконавська відповідальність</p> <p>Матеріальна відповідальність</p> <p>Соціальна відповідальність адміністрації перед трудових колективом</p>

Враховуючи, що через бухгалтерське оформлення господарської діяльності відбувається формування важливих економічних даних, закріплення юридичної відповідальності, то підзвітність стає першоосновою відповідальності при:

– зовнішній взаємодії: за дотримання господарських норм при взаємодії з бізнес-партнерами за ланцюгами постачання; податкового законодавства – при наповненні відповідних бюджетів; виконання рішень органів місцевого самоврядування – за умови адміністративно-територіального підпорядкування; програм розвитку – при участі у даних програмах;

– внутрішній сфері: при розробці та дотриманні облікової політики, яка визначає норми формування звітної інформації про фінансово-майновий стан; при побудові трудових відносин що проявляється через адміністративно-виконавську дисципліну, чіткий розподіл трудових обов'язків і розробку чітких посадових інструкцій; закріплення матеріальної відповідальності з працівниками, робота яких потребує забезпечення схоронності цінностей чи відшкодування заподіяної з його вини шкоди; дотримання трудового законодавства при відносинах з персоналом, та забезпечення фінансування соціальних заходів.

Суб'єктами забезпечення підзвітності у сфері бухгалтерського обліку є адміністрація підприємства в особі керівника та головного бухгалтера, які

несуть персональну відповідальність за реалізацію зовнішньої взаємодії очолюваного ними підприємства з контрагентами. Також від рішення адміністрації вибудовуються вертикалі службової взаємодії щодо надання облікової інформації та залежить застосування управлінського обліку й системи внутрішнього контролю. У всіх цих аспектах дуже важливими є елементи методу бухгалтерського обліку, такі як документування (служить засобом фіксації розпорядчої та виконавчої діяльності, а також основою для документального методу контролю) та звітність (є системою показників щодо узагальнення результатів діяльності підприємства).

Через документацію та звітність забезпечується підзвітність у її зовнішніх і внутрішніх проявах за відповідними ланками:

- від первинного обліку через діючі на підприємствах правила документообігу до включення в облікові реєстри та накопичення даних з наступним формуванням зведених даних, складанням звітності та поданням її в обов'язковому порядку або на вимогу;

- зовнішній та внутрішній контроль достовірності звітних даних про результати діяльності в цілому та за окремими господарськими операціями на основі первинних документів та облікових реєстрів.

Дотримання підзвітності з боку посадових осіб підприємства (керівника, головного бухгалтера, відповідальних службових осіб та менеджерів нижчого рівня) пов'язані з адміністративною, кримінальною, дисциплінарною, матеріальною, фінансовою відповідальністю, які є визначені та передбачені правовими нормами. Разом з тим, принцип підзвітності суттєво розширює даний перелік соціальною відповідальністю фірми перед громадськістю та доповнюється професійною відповідальністю фахівців, на яких покладається функція формування та подання звітності підприємства, контролю за достовірністю її показників.

Концепція підзвітності досить важлива для підприємств, оскільки у процесі підготовки та оприлюднення звітності, вибудовуються усталені потоки облікових даних. Механізм реалізації підзвітності включає складну систему підпорядкування суб'єктів які, звітуються суб'єктам, яким звітуються. Сюди входять стандарти звітності, технологія оприлюднення показників, способи її оцінки, підконтрольність та санкційність. У процесі підзвітності суб'єкта діяльності важливо не просто надати дані за запитом, а бути ефективним, витримати контроль та відповідати очікуванням на запити стейкхолдерів. Внутрішньофірмовий контроль має забезпечувати достовірність інформації та уникнення помилок у звітних даних у процесі звітування, а також визначати відповідальність керівництва. Зовнішній контроль має бути спрямований на попередження й уникнення шахрайства, а також мати зворотний коригуючий вплив на господарську діяльність підприємства.

Таким чином, підзвітність в обліку та контролі стає головним напрямком трансформації економічних відносин, яка є ефективною комунікацією із зацікавленими особами. У зовнішньому прояві вона дозволяє підвищити не лише престижність та прибутковість компанії, а й корпоративну

відповідальність за наслідки бізнесу, а у внутрішньому – належне ставлення до працівників, виконання ними обов'язків та чітке бачення значимості та вкладу кожного з них у загальний результат. Завдяки підзвітності розширюються рамки діючих стандартів звітності та інформаційний спектр даних підприємств для оприлюднення, які дозволяють поряд з оцінкою ефективності діяльності встановити рівень відповідальності на подолання екологічних, соціальних чи громадських проблем. Існує реальна потреба в чіткому регулюванні процесу підзвітності через встановлення стандартів і форматів розкриття інформації, критеріїв оцінки та методів контролю.

Список використаних джерел

1. Мінакова Є.В. Підзвітність та підконтрольність органів місцевого самоврядування в умовах реформи децентралізації влади. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 33-37. URL: <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/ibo/article/view/138/137>
2. Посібник з питань організації внутрішнього контролю розпорядниками коштів державного бюджету / Міністерство фінансів України. Київ. 2019. 34с. URL: <https://mof.gov.ua/uk/rozvitok-derzhavnogo-vnutrishnogo-finansovogo-kontrolju>
3. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства: монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та ін; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 248 с.
4. Will Kenton. Accountability: Definition, Types, Benefits, and Example. 2023. URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/accountability.asp>

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ

Крочак Оксана Іванівна

кандидат економічних наук, доцент

Кафедра обліку і оподаткування

kr.ok.iv@ukr.net

Уманський національний університет садівництва

Сучасний стан банківської системи створений з урахуванням історичного досвіду у даній сфері, що сприяло розвитку різноманітних форм банківської справи, які виникали у процесі розвитку економічних відносин. Її розвиток здійснювався завдяки розвитку виробництва та товарного обороту.

У світовому банківській системі постійно відбуваються різні процеси, які, наприклад, пов'язані з об'єднанням в одну локальну мережу, приведенням бухгалтерських операцій до єдиного стандарту. Всі ці зміни потребують від вітчизняної банківської системи переходу до міжнародних стандартів, що вимагає удосконалення нормативно-правових документів з цього питання на